

2009. március 11., szerda

Az összehangolt fellépés mint a gazdasági válságra adott válasz szükségessége

25. hangsúlyozza, hogy nagyon fontosak a tagállamok közötti megelőző jellegű és összehangolt beruházások, köztük a termelékeny infrastruktúra, az oktatás és az éghajlatváltozás kapcsán tett befektetések olyan célok elérése érdekében, mint a foglalkoztatottság szintjének emelése, a minőségi munkahelyek teremtésének elősegítése és a társadalmi kohézió biztosítása; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a korszerű és fenntartható ipar fejlesztésére nyújtandó uniós támogatás fontosságát;

26. hangsúlyozza, hogy nemcsak a további munkahelyek teremtése fontos, de a jelenleg rendelkezésre álló munkahelyek minőségének megőrzése és javítása is;

27. felszólítja a tagállamokat, hogy továbbra is támogassák és segítsék elő valamennyi érintett fél – köztük a társadalmi partnerek és adott esetben más fő szereplők – bevonását, a foglalkoztatási irányvonalak hatékony megvalósítása érdekében;

*

* *

28. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a nyilatkozatot a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagországok kormányainak és parlamentjeinek, a Régiók Bizottságának valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

Európai fellendülési terv

P6_TA(2009)0123

Az Európai Parlament 2009. március 11-i állásfoglalása az európai gazdasági fellendülés tervéről (2008/2334(INI))

(2010/C 87 E/18)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Tanács tavaszi ülészakájához intézett, „Impulzusok az európai gazdaság élénkítéséhez” című 2009. március 4-i közleményére (COM(2009)0114),
- tekintettel az európai gazdasági fellendülés tervéről szóló 2008. november 26-i bizottsági közleményre (COM(2008)0800),
- tekintettel a Bizottság „A pénzügyi válságtól a fellendülésig: európai cselekvési keret” című 2008. október 29-i közleményére (COM(2008)0706),
- tekintettel a tagállamok és a Közösség gazdaságpolitikájára vonatkozó átfogó iránymutatások 2009. évi naprakészé tételéről és a tagállamok foglalkoztatáspolitikáinak végrehajtásáról szóló, 2009. január 28-i bizottsági ajánlásra (COM(2009)0034),
- tekintettel a Bizottság 2008. december 17-i, „Ideiglenes keretrendszer a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban” című közleményére ⁽¹⁾,

(1) HL C 16., 2009.1.22., 1. o.

2009. március 11., szerda

- tekintettel a Bizottságnak a 2008-2010-es közösségi lisszaboni program végrehajtási jelentéséről szóló 2008. december 16-i közleményére (COM(2008)0881),
- tekintettel a Bizottság „Kohéziós politika: reálgazdasági beruházások” című 2008. december 16-i közleményére (COM(2008)0876),
- tekintettel a Bizottság „Az egységes piac felülvizsgálata egy év elteltével” című 2008. december 16-i belső munkadokumentumára (SEC(2008)3064),
- tekintettel a Bizottság „A növekedést és foglalkoztatást célzó lisszaboni stratégia külső dimenziójáról: Jelentés a piacra jutásról és a hatékonyabb nemzetközi szabályozási együttműködés keretének meghatározásáról” című 2008. december 16-i közleményére (COM(2008)0874),
- tekintettel a Bizottság 2008. december 16-i, az európai globalizációs alkalmazkodási alap létrehozásáról szóló 1927/2006/EK rendelet módosítására irányuló javaslatára (COM(2008)0867),
- tekintettel a Bizottság a növekedésre és a foglalkoztatásra vonatkozó integrált iránymutatásokról (2008–2010), köztük a tagállamok és a Közösség gazdaságpolitikájára vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló bizottsági ajánlásról (az EK-Szerződés 99. cikke alapján) és a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (az EK-Szerződés 128. cikke alapján) szóló 2007. december 11-i közleményére (COM(2007)0803),
- tekintettel a Bizottságnak „A tízéves GMU: a gazdasági és monetáris unió első tíz évének sikerei és kihívásai” című, 2008. május 7-i közleményére (COM(2008)0238)(a 10 éves GMU-ról szóló közlemény),
- tekintettel a tagállamok 2008–2010-es időszakra vonatkozó cselekvési terveire és naprakész állapotba hozott nemzeti reformprogramjaira,
- tekintettel az uniós pénzügyi felügyelettel foglalkozó magas szintű szakértői csoport létrehozására, melynek elnöke Jacques de Larosière, és a csoportnak a Bizottság számára az Európai Tanács 2009 tavaszán tartandó ülésére tekintettel készített, 2009. február 25-i jelentésére,
- tekintettel az Európai Tanács 2008. december 11–12-i brüsszeli ülésének a gazdasági és pénzügyi kérdésekre vonatkozó elnökségi következtetéseire,
- tekintettel az Eurogroup állam- és kormányfőinek 2008. október 12-i, a gazdasági válság leküzdését célzó összehangolt mentési terv elfogadására irányuló ülésére,
- tekintettel az Európai Tanács 2008. március 13–14-i brüsszeli ülésének a növekedést és foglalkoztatást célzó megújított lisszaboni stratégia újabb ciklusának elindítására (2008–2010) vonatkozó elnökségi következtetéseire,
- tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2008. október 7-i ülésének a pénzügyi zavarra adott azonnali válaszokról szóló következtetéseire,
- tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2008. november 4-i ülésének a pénzügyi válságra adott nemzetközi kezdeményezésekről és a válsággal foglalkozó nemzetközi csúcstalálkozó előkészítéséről szóló következtetéseire,
- tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2008. december 2-i ülésének az Európai Tanács 2008. december 11–12-i ülésének tevékenységéhez tett hozzájárulására,

2009. március 11., szerda

- tekintettel az Európai Unió pénzügyi felügyeleti hatóságai, központi bankjai és pénzügyminisztériumai által a határokon átnyúló pénzügyi stabilitás érdekében kötött 2008. június 1-jei együttműködési egyetértési megállapodásra,
 - tekintettel az Európai Tanács 2008. október 15–16-i üléséről szóló 2008. október 22-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az „Integrált iránymutatás a növekedésről és a foglalkoztatásról („a tagállamok és a Közösség gazdaságpolitikájára vonatkozó átfogó iránymutatások” c. rész): az új ciklus indítása (2008–2010)” című bizottsági közleményről szóló, 2008. február 20-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a gazdasági és monetáris unió első tíz évéről és jövőbeni kihívásairól szóló 2008. november 18-i állásfoglalására ⁽³⁾ (a 10 éves GMU-ról szóló állásfoglalás),
 - tekintettel a fedezeti alapokról és magántőkéről szóló, a Bizottsághoz intézett ajánlásokat tartalmazó, 2008. szeptember 23-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a Lámfalussy-eljárás nyomán követéséről: a jövőbeli felügyeleti struktúráról szóló, 2008. október 9-i a Bizottsághoz intézett ajánlásokat tartalmazó állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel az Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére és a Költségvetési Bizottság, Fejlesztési Bizottság, Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, valamint a Regionális Fejlesztési Bizottság véleményére (A6-0063/2009),
- A. mivel a nemzetközi gazdaság és a világpiacok az utóbbi 25 évben példátlan és történelmileg egyedülálló növekedést tudtak elérni, olyan termelési kapacitás mellett, amely több ember számára teremtett jólétet, mint korábban bármikor, és amelyet gazdasági lassulást követő csökkenő kereslet idején ki kell igazítani,
- B. mivel a pénzügyi és gazdasági válság napról napra súlyosodik, és általa az Európai Unió és szomszédos országai – egy minden eddiginél erőteljesebb és hatékonyabb közösségi fellépés hiányában – egyre közelebb kerülnek egy olyan mély társadalmi és politikai válsághoz, amely kihívások elé állítja az európai szolidaritást,
- C. mivel a nemzetközi és az európai gazdaság visszaesésének leküzdésében a legnagyobb kihívás a pénzügyi és a tőkepiacokba vetett bizalom hiánya, valamint a növekvő munkanélküliség,
- D. mivel a jelenlegi pénzügyi válság példa nélküli kiterjedtsége és a belőle következő mély gazdasági visszaesés a pénzügyi piacok szabályozási és irányítási keretének megfontolt átgondolását igényli uniós és nemzetközi szinten, egyrészt annak megelőzése érdekében, hogy a nemzetközi gazdaságban a jövőben felmerülő problémák ugyanilyen jellegű problémák kialakulását idézzék elő a pénzügyi piacokon, másrészt azért, hogy az EU gazdaságát ellenállóbbá tegyék a változásokkal szemben,
- E. mivel a kulcsfontosságú pénzügyi intézmények kudarca aláássa a hitelpiacokat, akadályozza a tőkeáramlást, a befektetéseket és a kereskedelmet, valamint lenyomja az árakat és az értékeket, és ezáltal veszélyezteti a stabilitást és a pénzügyi intézmények számára a hitelezéshez, a társaságok számára pedig saját finanszírozásuk biztosításához szükséges tőkeeszközöket,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0506.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0058.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0543.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0425.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0476.

2009. március 11., szerda

- F. mivel a laza monetáris politikák és a politikailag érvényesített, megnövekedett lakáshitelek, valamint a főként az USA és a felemelkedő gazdaságok – mint például Kína – közötti múltbeli makrogazdasági egyensúlyhiány bizonyultak a jelenlegi pénzügyi válság kiváltó okainak; hangsúlyozza, hogy tovább kell fejleszteni az EU versenyképességét, továbbá az infrastruktúrába és a kutatásba, valamint az új társaságokba és új piacokba való befektetéseit,
- G. mivel az EU politikai döntéshozói számára a gazdaság talpra állásának biztosítása során a legfontosabb prioritás a pénzügyi és a tőkepiacok működésének visszaállítása, valamint a munkahelyek megőrzése kell, hogy legyen, ezzel lehetővé téve, hogy az Unió gazdasága visszatérhessen a növekedéshez, a befektetésekhez és a munkahelyteremtéshez,
- H. mivel a jelenlegi recessziót lehetőségként kellene használni a „zöld” beruházások előmozdítására és „zöld” munkahelyek teremtésére, összhangban a hosszú távú lisszaboni-göteborgi célkitűzésekkel és az éghajlat-változási és energetikai csomag célkitűzéseivel,
- I. mivel az uniós gazdaság stabilitásának és versenyképességének biztosítása érdekében a gazdasági talpra állás biztosítsa a versenyre és az állami támogatásra vonatkozó uniós jogszabályok keretében végrehajtott összehangolt fellépést, valamint stabil pénzügyi és munkaerőpiacot igényel, megakadályozva ezzel a vállalatok közötti verseny torzulását és a tagállamok közötti egyensúlyhiány kialakulását,
- J. mivel a pénzügyi válság reálgazdaságra gyakorolt hatásai kivételes gazdasági körülményeket eredményeznek, amelyek e példa nélküli globális gazdasági és foglalkoztatási helyzet megoldása érdekében időszerű, célzott, ideiglenes és arányos intézkedéseket és döntéseket követelnek, és mivel az állami beavatkozás, noha elkerülhetetlen, eltorzítja a magán- és az állami szektor rendesebb időkből meglévő, megfelelő szerepeit,
- K. mivel a jelenlegi pénzügyi szabályozási keretrendszer hiányosságaival a Parlament már foglalkozott a jogalkotási javaslatokra vonatkozó álláspontjaiban és állásfoglalásaiban,
- L. mivel a Közösség által a 2009. évi kilátásokra vonatkozóan nyújtott legfrissebb adatok az Európai Unió egészében a gazdasági feltételek gyors romlását jelzik, és mivel ebben a helyzetben az Európai Unióé és a tagállamoké a végső felelősség a makrogazdasági stabilitás, a fenntartható növekedés és a foglalkoztatás biztosítására,
- M. mivel a pénzügyi válság azt a dilemmát tárta fel, miszerint egyrészt a gazdaságpolitikára vonatkozó szabályozási hatáskört uniós szinten kell szabályozni, másrészt pedig, hogy a gazdaság ösztönzésére irányuló tervek a tagállami hatóságok feladatát képezik,
- N. mivel az egyes tagállamok által kezdeményezett rövid távú intézkedések átfogó uniós koordinációt tesznek szükségessé egyrészt a közös sokszorozó hatás biztosítására, másrészt a negatív hatások továbbgyűrűzésének, a torzított piacok és a felesleges kettős erőfeszítések elkerülésére,
- O. mivel a rövid távú intézkedéseknek be kell illeszkedniük az arra irányuló hosszú távú célkitűzésekbe, hogy az Európai Unió a legversenyképesebb tudásalapú gazdasággá váljon, és támogatniuk kell azokat, nem ásva alá a jövőbeli bizalmat, valamint biztosítva a makrogazdasági stabilitást,
- P. mivel el kell ismerni, hogy a tagállamok nem rendelkeznek egyforma lehetőséggel a fellendítési programokhoz való hozzájáruláshoz; mivel jelentős európai uniós kiegészítő megoldást kell kidolgozni, amely a gazdasági, környezetvédelmi, foglalkoztatási és szociálpolitikai ágazatot kölcsönösen támogató politikai intézkedéscsomagra összpontosít,
- Q. mivel az euróövezeti tagság bizonyítottan hozzájárul az érintett tagállamok gazdasági stabilitásának megerősítéséhez; mivel a gazdaság visszaesésének leküzdésére irányuló felelős kormányzati beavatkozás mellett a polgárok a gazdasági recesszió idején az Európai Unió társadalmi és regionális kohézióra vonatkozó rendelkezéseitől szigorú reakciót várnak, az erős és stabil egységes valutát garantáló szabályok és elvek megőrzése mellett,

2009. március 11., szerda

- R. mivel létfontosságú a bizalom helyreállítása annak érdekében, hogy lehetővé váljon a pénzügyi piacok szabályos működése, és ezáltal a pénzügyi válságnak a reálgazdaságra gyakorolt negatív hatásait csillapítani lehessen,
- S. mivel az Európai Unióhoz nemrégiben csatlakozott, és az euróövezetbe nem tartozó tagállamokat rosszul érinti a valutáikkal szembeni spekuláció, a tőkekiáramlás és a nemzetközi hitelpiacok befagyasztása,

Általános rész

1. üdvözli, hogy a Bizottság egy európai gazdaság fellendülési terv elindítására irányuló kezdeményezéssel reagál a jelenlegi komoly gazdasági visszaesésre; megjegyzi, hogy a javaslat Közösségi vetülete a fellendülési terv költségvetésének 15 %-át teszi ki, amelyet sürgősen be kell vetni;
2. hangsúlyozza, hogy a fellendülési tervnek elsődlegesen az Európai Unió gazdaságának és versenyképességének ösztönzésére kell összpontosítania annak érdekében, hogy megvédje a polgárok lehetőségeit és biztonságát, valamint elkerülje a munkanélküliség növekedését; úgy véli, hogy a fellendülési tervnek a pénzügyi piacok normális működésének lehetővé tételével, a befektetések megkönnyítésével, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés lehetőségeinek növelésével kell ellensúlyoznia a gazdasági hanyatlást, megerősítve az Unió gazdaságát és munkaerőpiacát, és javítva a növekedésre és a munkahelyteremtésre vonatkozó keretfeltételeket;
3. a Bizottságtól egyértelmű és határozott iránymutatást vár a valamennyi tagállam által alkalmazandó, fokozottabban összehangolt megközelítésre vonatkozóan e súlyos gazdasági válság kezelésére a lehető legtöbb munkahely és foglalkoztatás megőrzése érdekében;
4. kitar amellett, hogy valamennyi pénzügyi támogatásnak időszerűnek, célzottnak és ideiglenesnek kell lennie; figyelmeztet az uniós versenypolitika esetleges kizorító hatásaira és romlására; sürgeti, hogy mihamarabb helyreállítsák a Szerződésben meghatározott tisztességes versenypiacokat; aggodalommal állapítja meg az államadósság és a költségvetési hiány gyors növekedését; továbbá a jövőbeli generációk túlzott mértékű megterhelésének elkerülése érdekében, kéri, hogy a lehető leghamarabb térjenek vissza a rendezett államháztartáshoz, ahogyan azt a felülvizsgált stabilitási és növekedési paktum előíranyozza;
5. hangsúlyozza, hogy a közösségi versenypolitika alóli ideiglenes kivételeket és az azoktól való eltéréseket vissza kell fordítani és a szabályos állapotot egyértelműen meghatározott időrendben vissza kell állítani;
6. hangsúlyozza, hogy a fellendülési tervnek egy tisztességes és méltányos nemzetközi megállapodás kidolgozásának célját kell szolgálnia, amely 2012-ben felválthatja a Kiotói Jegyzőkönyvet, valamint hogy egy ilyen megállapodásnak többek között lehetőséget kell biztosítania a szegényebb országok számára, hogy kilépjenek a szegénységből anélkül, hogy tovább fokozná a globális felmelegedést, azáltal, hogy segítséget nyújt az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és a megújuló energiára, valamint az energiahatékony-ságra irányuló nagy léptékű beruházások finanszírozásában;
7. aggodalommal állapítja meg az államadósság és a költségvetési hiány gyors növekedését; aggódik amiatt, hogy az államadósság túlzott teherré válhat a jövő generációi számára;
8. miközben elfogadja, hogy a globálisan versenyképes környezethez való alkalmazkodás és az európai gazdaságnak a fejlődés irányába való visszafordítása rendkívül fontos célok, felhívja az Európai Uniót, hogy fokozza a szakértelembe, a képzésbe, a fenntartható munkahelyteremtésbe, a munkahelyek megőrzésébe és a tömeges munkanélküliség megelőzésébe történő befektetésre irányuló erőfeszítéseit, és közben biztosítson konstruktív adópolitikát, amelyek segíthetnek a fellendülési terv mértékének meghatározásában és részeinek kidolgozásában; reméli, hogy az Európai Tanács 2009. tavaszi ülésén sikerül majd megállapodni a foglalkoztatás és munkahelyteremtés védelmét célzó egyértelmű iránymutatásokról és konkrét intézkedésekről;
9. az eredményesség alapvető követelményeként azt ajánlja, hogy a nemzeti fellendülési tervek koordinációja tegye lehetővé minden programnak az egyes országok sajátos szükségleteihez való igazítását, ugyanakkor legyen tekintettel a közös érdekre, az éghajlatváltozással szembeni küzdelem tekintetében meghatározott közös stratégiákra és a lehető legerősebb többszöröző hatás biztosítására, elsősorban a foglalkoztatás terén;

2009. március 11., szerda

10. új, uniós szintű horizontális kezdeményezéseket javasol, mivel a különböző nemzeti költségvetési lehetőségek és tartalékok igen eltérő eredményekhez vezethetnek az Európai Unión belül; emlékeztet azonban valamennyi tagállam tekintetében a költségvetési fegyelem gyakorlása, a befektetések és a strukturális reformok terén fennálló felelősségre;

11. figyelmeztet annak veszélyére, hogy az alkalmazott megoldásokat csupán a nemzeti politikák összessége képezze, amely konfliktusokat és költségeket eredményezhet, alááshatja az egységes piacot és a gazdasági és monetáris uniót, valamint gyengítheti az Európai Unió globális partnerként játszott szerepét;

12. támogatja a Bizottságnak a felülvizsgált stabilitási és növekedési paktum iránti elkötelezettségét, és megállapítja az iránti hajlandóságát, hogy a rugalmasságot, amely a gazdasági visszaesés kezelésére irányuló anticiklikus politikák végrehajtásának a paktumban előírt egyik módja, felhasználja annak elősegítése érdekében, hogy a tagállamok megfelelően reagálhassanak a gazdasági válságra, nevezetesen annak értékelésével, hogy a rövid távú beruházási döntések összeegyeztethetőek-e a középtávú költségvetési célokkal és előmozdítják-e a fenntartható növekedést és a hosszú távú lisszaboni célkitűzéseket;

13. hangsúlyozza annak létfontosságát, hogy a tagállamok továbbra is kövessék a felülvizsgált stabilitási és növekedési paktumot, egyrészt azzal a céllal, hogy hatékonyan kezeljék a jelenlegi kivételes körülményeket, másrészt pedig hogy szilárd elkötelezettséget garantáljanak arra vonatkozóan, hogy amint a gazdaság talpra áll, a rendes költségvetési fegyelmet visszatérítik a megszokott kerékvágásba, miközben megerősítik a felülvizsgált stabilitási és növekedési paktum ciklikusság-ellenes jellegét;

A pénzügyi piacok: a válság leküzdésétől a piacok jövőbeli stabilitásáig

A bizalom helyreállítása a pénzügyi ágazatban

14. üdvözli a pénzügyi rendszerbe vetett bizalom helyreállítása érdekében elfogadott rövid távú intézkedéseket; emlékeztet arra, hogy ezek a rendkívüli intézkedések nem elegendők a válság forrását képező néhány alapvető probléma kezelésére, amelyek nevezetesen a globális egyensúlyhiány, a szélsőséges kockázatvállalás, a tőkeáttétel (leveraging) és a rövid távú befektetések jutalmazása; emlékeztet arra, hogy felül kell vizsgálni a javadalmazási rendszereket, melyek a pénzügyi bizonytalanság lehetséges forrásai;

15. a tagállamok körében koordinált fellépésre szólít fel, amely számításba veszi a kötelezettségeket fedező általános és kifejezett bankgaranciákat, de amely kizárja a kockázati tőkét, a hitelpiaci bizonytalanság csökkentése, valamint az említett piacok működésének megkönnyítése érdekében;

16. kéri a tagállamokat, különösen azokat, amelyek az euroövezethez tartoznak, hogy vizsgálják meg egy, a tagállamok által közösen garantált, nagyobb léptékű európai kölcsön lehetőségét;

17. újra leszögezi, hogy a pénzügyi rendszerbe történő jelenlegi kivételes állami beavatkozás legfőbb indoka a magánszemélyek és vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – megtakarításainak, valamint a számukra történő hitelnyújtás védelme; emlékezteti a tagállamok kormányait a közpénzek mentési tervekre történő felhasználásában viselt felelősségükre és a parlamentek felé történő elszámoltathatóságukra, és határozottan javasolja, hogy e célok teljesítésének biztosítása érdekében megfelelő felügyeletet és – szükség esetén – szankciókat vezessenek be és koordináljanak uniós szinten;

18. hangsúlyozza, hogy fontos annak biztosítása, hogy a központi kamatláb-csökkentéseket a kölcsönt felvevőkre is alkalmazzák;

19. emlékeztet arra, hogy a szabályozóknak és a megfelelő tagállami hatóságoknak alaposan ellenőrizniük kell a bankok és bankárok utóbbi hónapokban végzett tevékenységét, valamint hogy ki kell deríteni, hogy elítélendő magatartás, vagy netán bűncselekmények járultak-e hozzá a bankrendszer összeomlásához, továbbá annak biztosítása érdekében, hogy az állami beavatkozás és a kamatlábakra vonatkozó monetáris politikai döntések képesek visszafordítani a hitelmezszorításokat;

20. úgy véli, hogy a pénzügyi intézeteknek nyújtott mentőcsomagokat szigorúan ellenőrizni kell az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében, beleértve a következőket: a fizetőképesség szintje, a várható haszon, a bankközi piac likviditása, a humán erőforrás alakulása és az ügyfelek – akár magánszemélyek, akár vállalkozások – bizalma;

2009. március 11., szerda

21. úgy véli, hogy a bankszektorra irányuló mentési tervekhez feltételrendszert kell kapcsolni a pénzügyi ösztönzőket, a hitelnyújtást, a hitelezési feltételeket, az ágazat szerkezetátalakítását és a szociálpolitikai feltételek védelmét illetően;

22. úgy véli, hogy az erőteljes sokszorozó hatással rendelkező, hatékony eszközként elismert mikrohitel kidolgozását ösztönözni kell, különösen azért, hogy ezt követelménnyé teszik az állami támogatásból részesülő kereskedelmi bankok számára;

23. kitart amellett, hogy elsődlegesen meg kell fontolni a bankok általi hitel-meghosszabbítás rendes szintjeire való visszaállást, bármely új szabályozási környezet mérlegelése esetén, különösen az értékpapírosítási folyamat újjáélesztése érdekében, ami létfontosságú a jelzálog-finanszírozás, az autofinanszírozás és a hitelkártya-finanszírozás helyreállításához;

24. felhívja a Bizottságot, hogy készítsen világos elemzést a mentőcsomagnak a pénzügyi piac versenyképességére és a bankközi piac működésére gyakorolt hatásáról; felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon létre interdiszciplináris csoportokat – amelyek magukban foglalják a Bizottság Versenyügyi, Gazdasági és Pénzügyi, valamint Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóságainak szakértőit, a három 3. szintű felügyelőbizottságot, továbbá a Központi Bankok Európai Rendszerét – annak érdekében, hogy tudásukat és szakértelmüket egyesítsék, valamint biztosítsák, hogy kiegyensúlyozott, pártatlan, kiváló minőségű és időszerű megfontolások szülessenek a tagállamokban;

Hatékonyabb szabályozói és felügyeleti struktúrák

25. úgy véli, hogy – noha az Európai Központi Banknak (EKB) nincs hivatalos felügyeleti megbízatása – fokozni kell az euróövezet pénzügyi stabilitásának ellenőrzésében játszott szerepét, elsősorban az uniós bankszektor felügyelete tekintetében; ezért javasolja, hogy a Szerződés 105. cikke (6) bekezdése alapján az EKB-t be kell vonni a rendszerben fontos szerepet betöltő pénzintézetek uniós szintű, makroprudenciális felügyeletébe;

26. sajnálatát fejezi ki, amiért nincsenek olyan világos uniós eszközök és politikák, amelyek révén hathatósan és időben kezelhető lenne a pénzügyi válságnak az eurózónán belüli és kívüli tagállamokra gyakorolt egyenlőtlen hatása;

27. újról megismétli a Bizottsághoz intézett, arra irányuló felszólítását, hogy elemezze azon bankok magatartásának hatásait, amelyek eszközeiket a nemrégiben csatlakozott tagállamokból áthelyezték, miután más tagállamok mentőterveket fogadtak el, valamint hogy gondosan vizsgálja meg a legutóbb csatlakozott tagállamok valutáival kapcsolatos spekulatív intézkedést (fedezetlen eladás); felkéri a Bizottságot, hogy tájékoztassa ezen elemzések eredményeiről a Larosière vezette csoportot és a Parlament illetékes bizottságát;

28. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy sürgősen kezeljék a bankgaranciák problémáját annak biztosítása érdekében, hogy a hasonlóan kialakított rendszerek megakadályozzák a bankok fennakadását az Európai Unió területén, ily módon lehetővé téve a bankközi hitelezés újjáélesztését, amely újjáélesztés szükséges feltétele annak, hogy véget vessenek a bankválságnak, valamint lehetővé tegyék, hogy a realgazdaság új hitelt kapjon, növelve a befektetést és a fogyasztást, és ezzel kivezető utat mutatva a gazdasági válságból;

29. határozottan sürgeti a de Larosière vezette csoportot, hogy vegye figyelembe a Parlament előző állásfoglalásaiban megfogalmazott, a pénzügyi piac felügyeletére vonatkozó ajánlásokat; sürgeti a Bizottságot, hogy járuljon hozzá a stabil és eredményes szabályozási és felügyeleti struktúra létrehozásához, amely megelőzheti vagy korlátozhatja a jövőbeli válságok káros hatásait; felszólítja a Tanácsot, hogy jóváhagyásuk előtt megfelelően vegye figyelembe azt az álláspontot, amelyet a Parlament e következtetésekre vonatkozóan esetlegesen kifejt;

30. elismerését fejezi ki a de Larosière-csoport ajánlásai miatt, és hangsúlyozza, hogy az elmúlt években a Parlament ezek közül már számosat kért; üdvözlöi, hogy a Bizottság élni kíván kezdeményezési és intézkedési jogkörével a pénzügyi válsággal kapcsolatos legsürgetőbb problémák kezelése érdekében, továbbá sürgeti a Bizottságot, hogy e folyamatot a lehető leghamarabb indítsa el; felhívja az Európai Tanács 2009. tavaszi ülését, hogy nyújtson jelentős politikai lendületet, és dolgozzon ki ütemtervet valamennyi jogalkotási kezdeményezés számára annak érdekében, hogy azokat a Parlamenttel együtt idejében elfogadják;

2009. március 11., szerda

31. megismétli, hogy a nagyobb átláthatóság és a jobb kockázatkezelés, valamint a koordinált felügyelet hozhatja a legtöbb eredményt a jövőbeli válságok megelőzése terén, és hogy a szabályozási reformnak átfogónak kell lennie, és ki kell terjednie a pénzügyi piacok minden szereplőjére és ügyletére; rámutat arra, hogy a pénzügyi piacok globális jellege a reformok nemzetközi koordinálását teszi szükségessé; hangsúlyozza, hogy a szabályozásra irányuló kezdeményezéseknek a piaci átláthatóság, fenntarthatóság és stabilitás kialakítására, valamint a pénzügyi szereplők felelősségének növelésére kell irányulniuk; emlékezteti a Bizottságot, hogy köteles válaszolni a Parlament fedezeti alapokra és tőzsdén nem jegyzett részvényekre vonatkozó kéréseire;

32. úgy véli, hogy a hitelminősítő intézeteknek véget kell vetniük az információs hiányosságoknak, és fel kell tárniuk a bizonytalanságokat és az összeférhetlenség eseteit; kitarat emellett, hogy a ciklikus hatás elkerülése érdekében szükség van a számviteli politikák felülvizsgálatára és javítására;

33. javasolja annak alapos felmérését, hogy a pénzügyi ágazat teljes szabályozása, nevezetesen a szabályozási keret makroprudenciális felügyelete megnehezíti vagy ellehetetleníti-e a pénzügyi termékek területén megvalósuló gazdasági helyreállást és innovációt, illetve csökkenti-e az uniós pénzpiacok vonzerejét, harmadik országok piaci felé terelve a pénzügyi áramlásokat és vállalkozásokat; emlékeztet arra, hogy legfőbb érdeke, hogy a világ első számú pénzügyi piaca maradjon;

Reálgazdaság: a válság mint lehetőség a fenntartható fejlődés megvalósítására

A munkahelyek megőrzése és a kereslet fokozása

34. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy minden rendelkezésre álló eszközt használjanak fel az uniós vállalatok támogatása érdekében – különös tekintettel a kkv-kra –, a munkahelyteremtés ösztönzése és az uniós befektetők, munkaadók, munkavállalók és fogyasztók bizalmának megerősítése érdekében;

35. határozottan javasolja, hogy sürgősen szülessenek intézkedések elegendő hitel biztosítására, elfogadható költségek és értelmes feltételek mellett uniószerre a kkv-k, a polgárok és azon ágazatok számára, amelyeknek fenntartható jövője a válság, és elsősorban a hitelhiány következtében veszélybe került; felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon a bevált gyakorlatok cseréjéről e tekintetben;

36. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi helyzetben, amikor a kkv-k súlyos pénzforgalmi problémákkal szembesülnek, és a hitelhez való hozzáférésük korlátozott, az állami hatóságoknak és a magánügyfeleknek a kkv-k felé irányuló kifizetések tekintetében egy legfeljebb 30 napos időszakot kell betartaniuk; sürgeti a Bizottságot, hogy a késedelmes fizetésekről szóló irányelv⁽¹⁾ felülvizsgálatakor foglalkozzon a szóban forgó kérdéssel;

37. felszólít a „Gondolkozz előbb kicsiben!” – Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag című bizottsági közleménnyel (COM(2008)0394) kapcsolatos parlamenti ajánlások teljes körű érvényesítésére és gyorsított végrehajtására mind uniós, mind pedig nemzeti szinten;

38. kéri egy jelentős európai foglalkoztatási kezdeményezés hathatós megindítását, amely egyrésztől biztosítja, hogy az Európai Unióban bárhol három napon belül költségek nélkül létrehozható legyen egy vállalkozás, és hogy az első munkavállaló felvételével kapcsolatos eljárásokat egységes felületen lehessen elvégezni, másfelől pedig támogatja az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközöket különösen a kevésbé képzett személyek esetében, személyre szabott tanácsadás, intenzív munkavállalói képzés/átképzés, illetve a szakképesítések magasabb szintűvé tétele, gyakornoki programok, államilag támogatott foglalkoztatás, továbbá független tevékenységek és vállalkozások elindítását célzó állami támogatás útján; továbbá támogatja, hogy a Bizottság engedélyezi az Európai Szociális Alapból történő kifizetéseket a készségek fejlesztésének és a munkaerő-piaci igényekhez való igazításának támogatására;

39. határozottan javasolja, hogy az EU foglalkoztatási kezdeményezése rendelkezzen az időben történő beavatkozásról a munkahelyek tényleges megszűnésekor, nem utolsósorban annak érdekében, hogy mérséklődjön a munkaerőpiacról való kirekesztődés kockázata; úgy véli, hogy az ilyen beavatkozások során jelentős beruházás szükséges a szakképzés terén, ideértve a képzést szolgáltatók számának növelését is, figyelembe véve a képzések és a munkahelyi újraintegrációra irányuló programok jobb összehangolását, és nem csupán rövid távú intézkedések szükségesek, hanem törekedni kell a magas szintű szakképesítések biztosítására is, hogy az Európai Unión belül növekedjen az általános szakképzettségi szint, valamint hogy igazodni lehessen a jelenlegi gazdaság változó igényeihez;

⁽¹⁾ A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2000. június 29-i 2000/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 200., 2000.8.8., 35. o.).

2009. március 11., szerda

40. kedvezően fogadja a Bizottság javaslatait, és felszólítja a tagállamokat az Európai Szociális Alapról, az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról és a Regionális Fejlesztési Alapról szóló rendeletek átdolgozására, ideértve az eljárások egyszerűsítését és a támogatható költségek körének kibővítését a foglalkoztatási és a társadalmi integrációval kapcsolatos célok még hatékonyabb támogatása céljából, a gazdaság kulcsfontosságú területein való munkahelyteremtés további támogatása, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen támogatás biztosításakor a társadalmi és a területi kohézió maradjon prioritás, hogy elkerülhető legyen az Unión belül az aszimmetrikus fejlődés; szeretné, ha a foglalkoztatásra irányuló támogatások kiosztását felgyorsítanák, és ha az uniós támogatási programokat a társadalom legkiszolgáltatottabb csoportjai megsegítésére fordítanák, ideértve a tisztességes megélhetési feltételeket és a magas színvonalú általános érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférést garantáló programokat;

41. felhívja a tagállamokat, hogy fektessenek be a szociális gazdaságba, mivel az jelentős lehetőségeket rejt a minőségi munkahelyteremtésre és a társadalmi és területi kohézió megerősítésére, és ezzel hozzájárulhat a növekedéshez;

42. hangsúlyozza a rugalmas biztonság közös elvei megvalósításának fontosságát, mindenkinek garantálva a megfelelő szociális védelmet, különösen egy olyan megfelelő védelmet biztosító szociális védelmi rendszert, amely tiszteletben tartja a nemzeti hagyományokat;

43. felkéri a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve továbbra is rendszeresen kövessék az uniós munkaerőpiac helyzetét és a válságnak arra gyakorolt hatását, továbbá hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket az Európai Unió gazdaságának a fenntartható növekedés útjára állítása érdekében;

44. hangsúlyozza a megfelelő életszínvonal biztosításának szükségességét az Unió összes állampolgára számára, és felszólít a megfelelő rendkívüli intézkedések megtételére; kéri, hogy a recesszióval való megbirkózás érdekében a szociális politikák kerüljenek kiigazításra, az aktív munkaerő-piaci és társadalmi beilleszkedési politikák támogatásával, különös figyelmet fordítva a társadalom legkiszolgáltatottabb tagjaira;

45. felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen értékelje, milyen veszélyt jelent a recesszió az ipari ágazatokra nézve Európa-szerte, hogy szükség esetén uniós szintű beavatkozásra kerülhessen sor; hangsúlyozza azonban, hogy az uniós ipar számos problémáját nem kizárólag a pénzügyi válság okozza; ennél fogva úgy véli, hogy az állami támogatási intézkedéseket körültekintően úgy kell irányítani, hogy azok ne lépjenek túl a pénzügyi válság hatásainak ellensúlyozásán, és azokat a szerkezetátalakításra, az innovációba történő befektetésre és a fenntarthatóságra vonatkozó legszigorúbb feltételeknek kell kísérniük;

46. óv az uniós versenyszabályok indokolatlan lazításától, mivel az gyengítheti a belső piacot; aggódik amiatt, hogy a gazdasági visszaesésre adott nemzeti válaszok protekcionizmushoz és a verseny torzulásához vezethetnek, ami hosszú távon súlyosan aláásná az Unió polgárainak gazdasági jólétét;

47. felszólít a nemzeti fellendülési tervekben szereplő intézkedések értékelésére, a vásárlóerőre gyakorolt közvetlen hatásuk tekintetében;

48. felszólítja a Tanácsot, hogy hagyja jóvá azt a javaslatot, miszerint minden tagállam maga dönthet arról, hogy csökkentett HÉA-kulcsot alkalmaz az energiahatékony áruk és szolgáltatások, valamint a munkaerő-igényes és helyben nyújtott szolgáltatások tekintetében, figyelembe véve a foglalkoztatásra és a keresletnövelésre gyakorolt esetleges hatásukat is;

49. hangsúlyozza a transzeurópai közlekedési hálózattal kapcsolatos program (TEN-T) hozzáadott értékét a lisszaboni stratégia teljesülése, az Unió éghajlat-változási céljai és a nagyobb társadalmi, gazdasági és területi kohézió tekintetében, miközben időszzerű támogatást nyújt az EU-ban az összkereslet fenntartásához; hangsúlyozza a 30 kiemelt TEN-T-projekt – különösen a határokon átnyúló folyosók – jelentőségét a gazdaság újbóli beindítása, valamint egy jobb és még inkább környezetbarát komodalitás iránti egyre növekvő igény lehetővé tétele szempontjából; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki új módszereket a közlekedési infrastruktúrák finanszírozására, valamint lényegesen növeljék a TEN-T-projektekre szánt költségvetést a jövőbeli uniós pénzügyi keretekben és a fellendülési tervben;

2009. március 11., szerda

50. kéri a tagállamokat, hogy a vásárlóerő növelése és a kiskereskedelmi termékek iránti kereslet ösztönzése érdekében vegyék fontolóra az alacsonyabb jövedelmek esetén a munkával kapcsolatos adók csökkentésének lehetőségét;

Nagyobb kohézió és kisebb gazdasági különbségek

51. hangsúlyozza a területi kohézióra vonatkozó célok jelentőségét a javasolt ösztönzőcsomagban, hiszen a válság nyilvánvalóan egyenlőtlenül érinti Európa különböző területeit;

52. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, különösen a jelenlegi válság fényében, a horizontális politikák hatását a regionális teljesítmények eltérésére az eurózónában, ahogyan azt a 10 éves GMU-ról szóló közleményében is hangsúlyozta;

53. megfelelő mechanizmusok kidolgozását kéri annak biztosítására, hogy a legkevésbé dinamikus régiók gyorsított felzárkóztatása olyan stratégiai célkitűzések mentén történjen, mint a gazdaság környezetbarátabbá tétele és a lisszaboni menetrendben való megfelelő részvétel, nevezetesen az innováció, a kkv-k és a mikroszintű kezdeményezések támogatásával;

54. üdvözli a Bizottság azon javaslatait, amelyek egyszerűsítik és gyorsítják a rendelkezésre álló kohéziós eszközök igénybevételét és felgyorsítják a projektek végrehajtását, például a támogatások kifizetésének előrehozása, a közösségi támogatások arányának ideiglenes növelése, valamint a műszaki támogatás fokozása és a kifizetési eljárások felgyorsítása révén;

Intelligens és fenntartható szerkezeti reformok és beruházások

55. kéri, hogy mind uniós mind nemzeti szinten finomítsák a gazdaság talpra állítását szolgáló azon eszközöket és politikákat, amelyek képesek fokozni a keresletet és a bizalmat Európai Unió-szerte, összhangban a lisszaboni stratégia alábbi közös prioritásaival: az oktatásba, az infrastruktúrába és a kutatás-fejlesztésbe történő beruházás, a készségfejlesztés és az élethosszig tartó tanulás, az energiahatékonyság és a környezetbarát technológiák, a szélessávú hálózatok, a városi közlekedés, a kreatív ipar és szolgáltatások, az egészségügyi szolgáltatások és a gyermekeket és időseket ellátó szolgáltatások;

56. üdvözli a Bizottság azon javaslatát, hogy 2010-ről 2009-re hozzák előre a közlekedési infrastruktúrába való befektetésre szánt 500 millió eurót; hangsúlyozza mindazonáltal, hogy Bizottságnak és a tagállamoknak fel kell venniük a városi közlekedési és az elsőbbséget élvező TEN-T-projektek felülvizsgálási terv értelmében mozgósítandó további 5 millió eurós alap tekintetében támogatható projektek közé; úgy véli, hogy különösen a végrehajtásnak már egy előrehaladott szakaszában lévő TEN-T projekteknek kell nagyobb mértékben részesülniük az előirányzatokból;

57. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi igen nehéz körülmények között az uniós pénzeszközökhöz való hozzáférésre azoknak a tagállamoknak van szükségük, amelyek nemrégiben csatlakoztak az Európai Unióhoz és amelyek nem tagjai az euróövezetnek; ezek a pénzeszközök költségvetési ösztönzést képeznek az olyan országok számára szükséges, amelyek nem rendelkeznek az euróövezetbeli tagállamok mozgásterével, vagy mert a költségvetési és folyó fizetési mérleg jelentős hiányával szembesülnek;

58. hangsúlyozza, hogy a válság rendkívül kedvezőtlen gazdasági és társadalmi hatást gyakorolt számos tagállamra, és komoly a kockázata annak, hogy a növekedés és a stabilitás meggyengül, a szegénység pedig fokozódik; úgy véli továbbá, hogy az eurót és az euró-övezetet is érintő továbbgyűrűző hatásokra lehet számítani; felhív ezért egy közösségi szintű és összehangolt megközelítés kialakítására a Közösség szolidaritása és a kollektív felelősség megvalósítása érdekében e téren; kéri a Bizottságot, hogy tekintse át és vonja szorosabbra az érintett tagállamok stabilizálását célzó valamennyi eszközt, ideértve az átváltási árfolyamok stabilizálását is, lehetővé téve gyors és hatékony biztonsági előírások és válaszlépés-csomagok végrehajtását;

59. felszólítja a Bizottságot, hogy vegyen fontolóra az energiabiztonság javítására irányuló lehetséges intézkedéseket az Európai Unió egy olyan belső gáztovábbítási hálózatának gyorsított kidolgozása révén, amely biztosítaná az ellátás biztonságát;

2009. március 11., szerda

60. úgy véli, hogy egy „alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság” megteremtésére irányuló, erőteljes állami befektetési politika rendkívül fontos a gazdasági hanyatlással való szembenézéshez;
61. felszólítja ezért a tagállamokat, hogy adórendszerükben végezzenek reformokat annak biztosítása érdekében, hogy bizonyos ágazatok, amelyek igen jelentős hatást gyakorolnak a környezetre, mint a mezőgazdaság, a közlekedés és az energiaipar fenntarthatóan teljesítsenek;
62. határozottan támogatja a közlekedés és az épületek energiahatékonyságát és a munkahelyteremtést ötvöző városi politikák indítását;
63. kiemeli, hogy koordinált és eddig példa nélküli erőfeszítésekre van szükség, hogy jelentős nagyságrendű befektetésekre kerüljön sor az energia, környezetvédelem és infrastruktúra területén a fenntartható fejlődés támogatása, a minőségi munkahelyek létrehozásához való hozzájárulás és a szociális kohézió biztosítása érdekében; ezért úgy véli, hogy a lakosság a tőle elvárt erőfeszítéseket jobban elfogadja, ha azokat egyrészt igazságosnak érzi, másrészt pedig ha a szakmai beilleszkedés és szociális integráció garanciájának értékeli;
64. kéri, hogy szülessenek uniós kezdeményezések az oktatás és képzés területén, valamint a kockázati tőkéhez, hitelhez és mikrohitelhez jutás területén a növekedés és a konvergencia fokozása érdekében Európai Unió-szerte;
65. hangsúlyozza, hogy csökkenteni kell a magántársaságok által társfinanszírozott befektetési projektekkel kapcsolatos bürokratikus terhet; felhívja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak olyan intézkedéseket, amelyek felgyorsítják és megkönnyítik a befektetéseket;
66. hangsúlyozza, hogy a gazdasági válságból eredő égető problémák kezelésekor nem szabad szem elől téveszteniünk a hosszú távú stratégiát, és lehetővé kell tenni néhány régóta esedékes cél elérését, nevezetesen a következőket:
- a szolgáltatásnyújtás szabadsága előtti akadályok felszámolásának megerősítése, amint azt a szolgáltatási irányelv előírja ⁽¹⁾, amelynek végrehajtása a szolgáltatási ágazatban rejlő hatalmas munkahely-teremtő potenciál miatt késett;
 - a postai szolgáltatásokról szóló irányelv végrehajtásának felgyorsítása ⁽²⁾,
 - az energetikai belső piac kialakításának befejezése,
 - a K+F-be történő befektetések haladéktalan növelése, mivel a GDP 3 %-ára vonatkozó – felettébb szerény – lisszaboni cél eddig nem sikerült elérni, főként azért, mert a magánszektor nem teljesítette saját 2 %-os részét, és mivel jóllehet kinyilvánított cél a világ legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává válni, egyre távol a K+F-be irányuló befektetéssel kapcsolatos szakadék a többi régió tekintetében; a K+F-be való jelentős befektetésnek és az innovációnak az ipar számára nyújtott bármely támogatás előfeltételének kell lennie,
 - az EU szabadalmi rendszerének sürgős véglegesítése;
 - a munkavállalók szabad mozgása előtt álló, még meglévő akadályok felszámolása;
 - a TEN-T elsőbbséget élvező hálózatok befejezése;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 12-i 2006/123/EK irányelve a belső piaci szolgáltatásokról (HL L 376., 2006.12.27., 36. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/6/EK irányelve (2008. február 20.) a 97/67/EK irányelvnek a közösségi postai szolgáltatások belső piacának teljes megvalósítása tekintetében történő módosításáról (HL L 52., 2008.2.27., 3. o.).

2009. március 11., szerda

Európai gazdasági eszközök: az Európai Unió egységes fellépése*Gazdasági koordináció*

67. kéri, hogy növeljék a koherenciát a jelenlegi, tagállami szintű fellendülési tervek, a lisszaboni célkitűzések és prioritások, az integrált iránymutatások és nemzeti reformprogramok, valamint a felülvizsgált stabilitási és növekedési paktum rugalmassági eszközeinek felhasználása között;

68. megjegyzi, hogy a jelenlegi válsághelyzetben a legfőbb gondot az okozza, hogy az európai politikai eszközök még nem elég fejlettek az előttünk álló kihívásoknak való sikeres megfeleléshez; kéri ezért, hogy a 2010-es tavaszi Európai Tanácsig vizsgálják felül és korszerűsítsék a legfőbb politikai eszközöket,

69. e növekedési előrejelzések tükrében iránymutatást kér a Bizottságtól a nemzeti reformprogramokra vonatkozóan;

70. kéri, hogy dolgozzanak ki megfelelő, részletes követelményeket és normákat a fellendülési tervek hatékonyságának Bizottság általi szoros nyomon követéséhez és rendszeres újraértékeléséhez – különösen a bejelentett befektetések megvalósulása tekintetében –, arra való tekintettel, hogy a válság teljes kiterjedése egyelőre nem állapítható meg, ahogy a szükségessé váló intézkedések sem körvonalazhatók;

71. felszólít minden érintett felet – a Parlamentet, a Tanácsot, a Bizottságot és a szociális partnereket uniós és nemzeti szinten egyaránt – hogy az alábbi javaslatok alapján működjenek együtt az Európai Tanács 2009. márciusi ülésén:

- a stabilitás- és növekedésorientált makrogazdasági politikák kölcsönös megerősítése a stabilitási politika és a beruházások közös és kölcsönösen egymást támogató üggyé tétele révén;
- egy olyan, a problémák, prioritások, valamint a szükséges és megfelelő jogorvoslati intézkedések közös megértésén alapuló, kötelező keret kidolgozása, amelyen belül a tagállamok konzultálhatnak egymással és a Bizottsággal jelentősebb gazdaságpolitikai döntéseik meghozatala előtt;
- nagyratörő, de a körülményekhez igazított nemzeti fellendülési tervek elfogadása, felfrissített stabilitási és konvergencia-programok, valamint a nemzeti költségvetések felülvizsgálata a legfrissebb gazdasági előrejelzésekre való reagálás érdekében, a tervek sürgős végrehajtása iránti elkötelezettség jegyében;
- a közös prioritásokon és célokon alapuló, rövid és hosszú távú intézkedések koherens uniós stratégiájának kialakítása;
- az euróövezet gazdasági irányításának megerősítése a 10 éves GMU-ról szóló 2008. november 18-i parlamenti közlemény kapcsán kiadott állásfoglalásában megfogalmazott ajánlásokkal összhangban;

72. felszólít arra, hogy a Parlament, a Tanács, a Bizottság és az Európai Beruházási Bank sürgősen vizsgálja meg azokat az előnyöket, amelyek az európai szuverén adósságalap megvalósíthatóságából eredhetnek, amelynek adósságszolgálati költsége alacsonyabb lenne a nemzeti adósságok egyenértékű aggregátumánál, és amely jellegét tekintve ideiglenes lenne és egy időszak után átkerülne a nemzeti adósságállományba;

2009. március 11., szerda

Európai Beruházási Bank

73. úgy véli, hogy rendkívül fontos bevonni az Európai Beruházási Bankot (EBB), és hogy a fellendülési tervben említett kölcsönök jelentős hányadának ügyében a bank illetékes; örömmel fogadja, hogy a tagállamok egyetértettek az EBB tőkéjének megemelését illetően; emlékeztet, hogy az EBB bizonyos beavatkozásai ugyancsak támogatásra szorúlnak az EU költségvetéséből, de erről jelenleg nem rendelkezik a fellendülési terv; úgy véli, hogy ez megvalósítható a támogatások és kölcsönök elegyítésével, vagy olyan közös kockázatmegosztó eszközök formájában, mint a kockázat-megosztási pénzügyi mechanizmus (RSFF) és a TEN-T projektek hitelgarancia-eszköze (LGTT); ez utóbbi esetében az EBB-t fel lehetne kérni, hogy járuljon hozzá saját tartalékaiából, ami megsokszorozná az élénkítő hatást; hangsúlyozza az EBB szerepét a kkv-k és a kereskedelmi bankok – többek között a már meglévő, az állami és a magánszektor közötti partnerségi struktúrák – refinanszírozásában; e tekintetben emlékeztet, hogy ki kell dolgozni a környezetbarát finanszírozási kritériumokat;

EU-költségvetés

74. emlékeztet, hogy az európai gazdasági fellendülési terv, és az abból következően 2009. január 28-án a Bizottság által javasolt intézkedések 30 000 000 000 euróra becsült közösségi hozzájárulást tartalmaznak, az alábbi ágazati megoszlásban: 5 000 000 000 euró az energiahálózatok összekapcsolására és nagysebességű internetre a 2007–2013-as többéves pénzügyi keret felülvizsgálatával és a KAP felülvizsgálatához kapcsolódó intézkedésekre; előrehozott kifizetések a strukturális és kohéziós alapokból; számos kezdeményezés a kutatás és az innováció terén, például a környezetbarát járművekre, a jövő üzemeire, vagy energiatakarékos épületekre irányuló európai kezdeményezés; a transzeurópai közlekedési hálózatok leginkább előrehaladott projektjei támogatásának növelése, továbbá a kkv-kat és a közösségi innovációs programot támogató kezdeményezések és az EBB által már kihelyezett vagy újonnan nyújtandó hitelek támogatása;

75. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi válságot nem lehet a környezetbarát befektetésekkel kapcsolatos kiadások olyannyira szükséges irányváltása készletelésének ürügyéül felhasználni, hanem inkább további ösztönzőként kell alkalmazni arra, hogy előrelendítsék ezt az irányváltást, továbbá ezzel összefüggésben újlag megismétli a 2009-re tervezett költségvetési felülvizsgálat fontosságát, amely nem korlátozódhat annak elméleti elképzelésére, hogy milyen legyen a költségvetés 2013 után, de a többéves programok féлдős felülvizsgálatának idején programváltásra irányuló merész javaslatokat is kell tartalmaznia, azzal a céllal, hogy a fenntartható fejlődést előmozdítva és az éghajlatváltozás okozta kihívásokat figyelembe véve reagáljanak a jelenlegi válságra;

76. hangsúlyozza, hogy a fellendülést célzó tervben javasolt bizonyos elemek megfogalmazása túl általános; kéri a Bizottságot, hogy haladéktalanul juttassa el a költségvetési hatóság két ágának a döntéshozatalhoz nélkülözhetetlen valamennyi pontosítást; hangsúlyozza továbbá, hogy a gazdaságélénkítési tervben szereplő elemek között van több olyan, amely a jelenlegi többéves programok módosítását teszi szükségessé; emlékeztet ennek kapcsán, hogy e módosításokat az Európai Parlament hatásköreinek maradéktalan tiszteletben tartásával kell végrehajtani;

77. hangsúlyozza, hogy ennél fogva a fellendülést célzó terv konkrét megvalósítása abban a formában, ahogyan azt a Bizottság javasolta, időbe telhet, és nyomatékosan kéri az érintett intézmények mindegyikét, hogy a lehető legrövidebb időn belül fogadják el a szükséges határozatokat, tekintettel az Európai Unió igen nehéz gazdasági helyzetére;

78. hangsúlyozza, hogy a Bizottság által javasolt közösségi intézkedések túlnyomó többsége a már programozott juttatások költségvetési újraelosztásán alapul, és nem új költségvetési források mozgósításán; kéri, hogy a Bizottság vonja le a szükséges következtetéseket a 2009 januárjában általa közzétett erősen borúlátó gazdasági előrejelzésekből, és az új előrejelzések fényében értékelje újra költségvetési javaslatait;

79. üdvözli a gazdasági fellendülési tervet és az ehhez kapcsolódó kezdeményezéseket, és emlékeztet, hogy a 2009-es költségvetésben nem szereplő új kiadásokat a költségvetési hatóság két ága közötti tárgyalásokon meghatározott 2007–2013-as többéves pénzügyi keret veszélyeztetése nélkül, új pénzügyi forrásokból kell finanszírozni; emlékeztet ezért a 2006. május 17-i intézményközi megállapodás rendelkezései, és különösen annak 21–23. pontjai által kínált lehetőségekre;

2009. március 11., szerda

80. hangsúlyozza, hogy a gazdasági fellendülési terv többszintű, összehangolt fellépésre tesz javaslatot az európai gazdaság megerősítése érdekében; hangsúlyozza, hogy a Parlament kész tárgyalásokat folytatni a Tanáccsal a 2007–2013-as TPK Bizottság által javasolt 5 milliárd eurós módosításáról, valamint a költségvetési vonzatú eszközök további esetleges módosításáról; úgy véli, hogy a tárgyalásoknak a költségvetési felülvizsgálat keretében támogatott projektek kiterjesztésére kell összpontosítaniuk, összhangban a tagállamok prioritásaival;

81. elismeri az Európai Beruházási Bank (EBB) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) döntő szerepét a beruházások finanszírozásához nyújtott hozzájárulás és a vállalkozások és különösen a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáféréseinek fokozása terén; hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetésből az EBB műveleteire adott hozzájárulásokban megvan az a potenciál, hogy jelentős élénkítő hatást teremtsenek a befektetések tekintetében, és meg szeretné vizsgálni, hogy az uniós költségvetés hogyan járulhatna még inkább hozzá az ilyen hatások kiváltásához, továbbá hogy azt mindenképpen egy, a Bizottság, a Tanács, az Európai Parlament és az EBB között a befektetési prioritásokra vonatkozóan kötött egyetértési megállapodás kell kísérje, amely biztosítja, hogy azok valóban fenntartható projektekre irányulnak; aggodalmát fejezi ki a Tanácsban és a Bizottságon belül egyre erősödő tendencia miatt, amely szerint számos további feladatot ruháznának az Európai Beruházási Bankra és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankra, anélkül, hogy előzőleg megteremtenék az ahhoz szükséges gazdasági és pénzügyi garanciákat, hogy azok képesek legyenek sikerrel ellátni e feladatokat; megjegyzi, hogy a Bizottság javasolja az EBB által a 2007–2013-as többéves pénzügyi keretben létrehozott pénzügyi eszközök növelését; kéri, hogy a Bizottság készítsen egy első mérleget az e téren már végrehajtott tevékenységekről, és javasoljon megoldásokat az olyan programok végrehajtásához kapcsolódó költségvetési és szabályozási nehézségekről, mint a JASMINE, a JASPERS és a JEREMIE;

82. kéri a Bizottságtól, hogy pontosítsa szándékait a jövőbeli fellépéseit illetően, különös tekintettel az uniós költségvetés esetleges hozzájárulására ezen eszközök erősítéséhez; kéri, hogy a Bizottság jelölje meg a költségvetési hatóság két ágazata számára, hogy az EBB számára az új kezdeményezésekhez biztosított új eszközök mennyiben teszik szükségessé az uniós költségvetés beavatkozását; megállapítja, hogy az Európai Beruházási Bankra és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankra ruházott egyre több feladat fontos kérdéseket vet fel a finanszírozott projektek demokratikus ellenőrzését illetően, amikor az uniós költségvetésből származó pénz a tét;

83. sajnálja, hogy a transzeurópai energiahálózatba és a szélessávú infrastruktúra-projektekbe való beruházásra irányuló bizottsági javaslat továbbra is hiábavaló volt, mivel a Tanácsban belül nem született erről megállapodás, az Európai Tanács 2008 decemberében kifejezett akarata ellenére sem; úgy véli, hogy az uniós költségvetést arra kell használni, hogy az intézményközi megállapodásban előírt megfelelő eszközökkel hozzájáruljanak a gazdasági válsággal való szembenézéshez, és felkéri a Tanácsot, hogy minél hamarabb kezdjen tárgyalásokat a Parlamenttel; úgy véli, hogy csak azokat a tartalékokat szabad felhasználni, amelyek valóban, és nem a következő költségvetési évek becsült szükségletei alapján rendelkezésre állnak; emlékeztet, hogy az átcsoportosítások veszélyeztethetik a jelenlegi politikákat; úgy véli, hogy a felidős felülvizsgálat az utolsó, egyben megkésett lehetőség a gazdasági válságra való reagálásra; rámutat, hogy – jóváhagyása esetén – a fellendülési terv jelentős hatással jár majd a 2009-es költségvetésre; emlékezteti a Bizottságot, hogy javaslata csak indikatív, és függ a jogalkotó jóváhagyásától; a gyors végrehajtás érdekében további részleteket kér valamennyi projekt állásáról, és kéri, hogy értékeljék rövid távú hatásukat a foglalkoztatásra és a növekedésre az EU gazdaságában, továbbá konkrét számadatokat kér a végrehajtáshoz kapcsolódóan, elsősorban a pénzügyi programozás tekintetében; rámutat, hogy az energiaprojektekkel kapcsolatos uniós kiadásoknak – amelyek a jelenlegi uniós pénzügyi keretben korlátozottak – olyan projektekre, különösen az energia-megtakarítási és energiahatékonysági projektekre, valamint a megújuló energiahálózatokba történő befektetésekre kell összpontosulniuk, amelyek gyorsan elindíthatók, és amelyek segítenek elérni az éghajlatváltozási politikákkal kapcsolatos 2020-as uniós célkitűzéseket;

84. emlékeztet a 2008. november 21-i egyeztető ülésen elfogadott közös nyilatkozatra a kohéziós politika végrehajtásáról, amely hangsúlyozza a strukturális és kohéziós alapok gyorsított végrehajtásának gazdasági előnyeit, továbbá az új – különösen a gazdasági válsággal kapcsolatos – kezdeményezések finanszírozását támogató kifizetési előirányzatokra vonatkozóan; megjegyzi, hogy az ESZA, az ERFA és a kohéziós alap pénzügyi irányítására vonatkozó bizottsági javaslat alapján a 2009-re előirányzott kiegészítő előlegek javasolt kifizetési összege 6 300 000 000 euró, és hogy az alapok pénzügyi irányítását érintően javasolt egyéb módosítások felgyorsíthatják az időközi kifizetések ütemét;

2009. március 11., szerda

85. kéri a Bizottságot, hogy folyamatosan tájékoztassa a költségvetési hatóságot és tisztázza, hogy az alapok pénzügyi gazdálkodása keretében megvalósuló előrehozott kifizetések összhangban lesznek-e a költségvetési hatóság által 2009-re előrejelzett kifizetések ütemezésével, konkrétan pedig azt, hogy a kifizetések Parlament és Tanács által jóváhagyott szintje elegendő lesz-e a jelenlegi és jövőbeli kezdeményezések finanszírozásához;

86. emlékeztet, hogy a kifizetések szintjének módosítására vonatkozó jövőbeli bizottsági javaslatokat bele kell foglalni egy költségvetési módosításba, amelyet a költségvetési hatóság mindkét ágának el kell fogadnia;

87. hangsúlyozza a transeurópai közlekedési hálózattal kapcsolatos program (TEN-T) hozzáadott értékét a lisszaboni stratégia teljesülése, az Unió éghajlatváltozási céljai és a nagyobb társadalmi, gazdasági és területi kohézió tekintetében, miközben időszerű támogatást nyújt Európában az összkereslet fenntartásához; üdvözli ezért a Bizottság azon javaslatát, hogy 2010-ről 2009-re hozzák előre a közlekedési infrastruktúrába való befektetésre szánt 500 000 000 eurót;

88. kéri a Bizottságot, hogy az uniós költségvetési finanszírozásért folyamodó egyedi projektek listájának ismertetésekor a 2008. decemberi Európai Tanács által kértnek megfelelően vegye figyelembe, hogy hosszú távon növelni kell az EU gazdaságának versenyképességét, olyan infrastrukturális projektek támogatásával, amelyekkel kapcsolatban már határoztak, és amelyeket már megterveztek;

89. rugalmas megközelítést javasol az európai költségvetési kiadások szerkezetével és a lekötetlen előirányzatok, illetve a valamely kohéziós keretrendszerben kifizetett célkitűzéseket szolgáló, a költségvetésben nem évente szereplő előirányzatok felosztásával kapcsolatban; ismételten kéri, hogy sürgősen erősítsék meg az európai költségvetést, méretét és a kiadások szerkezetét pedig értékeljék újra;

Az Európai Unió és a globális vezetés

90. határozottan ösztönzi az Európai Uniót, hogy játsszon vezető szerepet a nemzetközi fórumokon, különösen a pénzügyi stabilitási fórumon (FSF) és a Nemzetközi Valutaalapon (IMF) belül, illetve a G20 elkövetkező találkozóin; különösen fontosnak tartja az árfolyamok és a pénzügyi piacok többoldalú felügyeletének megerősítését; emlékeztet, hogy a szabad tőkeáramlás idején a konvergencia jelenti a valóban egyenlő feltételek, illetve az átfogó szabályozó és felügyeleti keret lényegét;

91. emlékeztet a 2009. április 2-án, Londonban tartandó, következő G20-csúcs jelentőségére, ahol a várakozások szerint a nyilatkozatokat határozatokká alakítják; emlékeztet arra, hogy a folyamat eredményközpontúvá tétele érdekében egyértelmű intézkedési ütemtervről kell megállapodni; kitarat emellett, hogy nemcsak a pénzügyi megfontolásokkal kapcsolatban kell megállapodni, hanem a tagállamok állam- és kormányfőinek arról is el kell gondolkodniuk, hogy miként igazítható ki a globális egyensúlyhiány, és meg kell állapodniuk a különféle, nemrégiben elfogadott fellendülési tervek koordinálásáról, a munkanélküliség kérdésére figyelemmel; egyetért azzal, hogy a jövőbeli pénzügyi struktúrával kapcsolatos uniós álláspont kidolgozásához a de Larosière-csoport ajánlásait vegyék alapul; felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy kérjék ki a Parlament véleményét, mielőtt megállapodnának a csúcstalálkozón képviselt tárgyalási álláspontokról;

92. kifejezetten támogatja a G20-ak európai tagjainak azon határozatát, hogy határozottan fellépnek az adóparadicsomok és együttműködésre nem kész joghatóságok ellen azáltal, hogy a szankció eszközeiről a lehető leghamarabb megállapodást kötnek, amelynek megerősítésére a londoni csúcstalálkozón kerülhet sor; javasolja, hogy az EU saját szintjén megfelelő jogi keretet fogadjon el az e joghatóságokkal való üzleti kapcsolatok korlátozására; hangsúlyozza, hogy e kérdés rendezéséhez alapvetően fontos az egymáshoz konvergáló megközelítések globális alkalmazása;

93. határozottan javasolja, hogy megfelelően mérjék fel a nemzetközi tranzakciók Unió-szerte a reálgazdaságra gyakorolt hatását, különösen a kereskedelem, az éghajlatváltozás és a pénzügyek tekintetében; támogatja a legfontosabb valutablokkokkal való fokozott nemzetközi párbeszédet annak érdekében, hogy megakadályozzák, hogy az árfolyam-manipulációk és a volatilitás hatást gyakoroljon a reálgazdaságra;

94. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy intenzívebben konzultáljanak egymással, és segítsék elő az Európai Unió kereskedelmi partnereivel, különösen az USA újonnan kinevezett kormányával meglévő együttműködést;

2009. március 11., szerda

95. úgy véli, hogy a jelenlegi válságnak nem szabad gátolnia az Európai Unió szerepét a nemzetközi fejlődés előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem tekintetében; figyelmeztet, hogy el kell kerülni a protekcionista politikákhoz való visszatérést; hangsúlyozza, hogy a válságból való kilábalásra világszerte tett erőfeszítéseket nagymértékben előmozdítaná a kereskedelmi tárgyalások dohai fordulójának mielőbbi lezárása;

*

* *

96. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Beruházási Banknak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és az eurócsoport elnökének.

Kohéziós politika: reálgazdasági beruházások

P6_TA(2009)0124

Az Európai Parlament 2009. március 11-i állásfoglalása: Kohéziós politika: reálgazdasági beruházások (2009/2009(INI))

(2010/C 87 E/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság „Az európai gazdasági fellendülés terve” című, 2008. november 26-i közleményére (COM(2008)0800),
- tekintettel a Bizottság „Kohéziós politika: reálgazdasági beruházások” című 2008. december 16-i közleményére (COM(2008)0876),
- tekintettel a „Régiók 2020-ban: – az EU régiói előtt álló jövőbeli kihívások értékelése” című 2008. november 14-i bizottsági munkadokumentumra (SEC(2008)2868),
- tekintettel a 2008. december 11–12-i Európai Tanács elnökségi következtetéseire,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapról, az Európai Szociális Alapról és a Kohéziós Alapról szóló 1083/2006/EK rendeletnek a pénzügyi irányítással kapcsolatos egyes rendelkezések tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2008)0803),
- tekintettel a Bizottságnak az Európai Szociális Alapra vonatkozó 1081/2006/EK rendeletnek az ESZA-ból támogatható költségtípusok körének kiterjesztése céljából történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatára (COM(2008)0813),
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló 1080/2006/EK rendeletnek az energiahatékonyságba és a megújuló energiaforrásokba való lakásberuházások támogathatósága tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2008)0838),
- tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
- tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére (A6-0075/2009),